

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. — O pravništvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Kdo provocira?

Zadnja ljudska štetev dokazala je, da živi v Ljubljani poleg 19.000 Slovencev, 5000 taticih prebivalcev, ki so nemščino vpisali ali katerim se je brez njihove vednosti nemščina vpisala za občevalni jezik. Vsak pameten človek priznati mora na podlagi tega rezultata ljudske štetve, da v Ljubljani slovenski jezik prevladuje, da bi mu torej v javnosti imelo pripadati prvo mesto.

Drugačnega mnenja pa so oni štirje profesorji tukajšnjih srednjih šol, ki so se udeleževali znanega ponočnega škandala Vesteneckovega v kazinske kavarni. Uže tam so porogljivo govorili o slovenskem jeziku, katerega so imenovali „Sausprache“, „Knechtsprache“, „slovakische Sprache“, katerega pa — kakor so včeraj pred sodnijo vsi s ponosom poudarjali — ne poznajo. Dasi je uže to aroganca, za katero ne nahajamo pravega izraza, da bi jo primerno označili, prihranili so si ti štirje profesorji — dr. Binder, Proft, dr. Gartenauer in Adamek — vendar kvintesenco svoje nemške ošabnosti in — recimo naravnost — svoje neizmerne brezobraznosti, da so jo v torek izrekli v navzočnosti mnogoštevilnega občinstva pred tukajšnjo c. kr. mestno delegirano okrajno sodnijo, kamor so bili poklicani, da pričajo o onej zanje nečastnej aferi v kazinske kavarni.

Ti štirje nemški možje trdili so namreč, da sta ona dva mirna kazinska gosta, katera je pozneje Vesteneck na tako surov način insultiral, provocirala njegovo družbo s tem, ker sta — slovenski govorila. Torej v Ljubljani bi se ne smelo slovenski govoriti, da še več, provokacija je po mislih tujih rogoviležev, ako se tu v Ljubljani, v glavnem mestu slovenske

Kranjske in duševnem središču slovenskega naroda, domačini poslužujemo slovenskega jezika! Kri mora v človeku vzkipeči, ako čuje tako govorjenje; vzkipeči mu mora tembolje, ako ga čuje pred sodnijo in od mož, ki so poklicani, da odgojujejo našo mladino, da nam čuvajo naš najdražji zaklad. Ali morejo slovenski stariši še z mirno vestjo svoje otroke pošiljati v šole, kjer so nameščeni učitelji, ki zaničujejo našo deželo in narod, ki v njej prebiva?

Prof. Heinrich imenoval je svoje dni našo lepo domovino „Schweineland“; njegovi epigoni napredujejo dosledno, oni imenujejo naš jezik „Sausprache“, oni trdijo, da jih provociramo, ako slovenski govorimo. To so nasledki one dobe, v katerej so od države odvisni uradniki morali igrati rolo političnih agitatorjev; one dobe, v katerej je ščuvanje ene narodnosti nad drugo bilo na dnevnem redu in v katerej so se za poveljevanje renegatstva dajala odlikovanja.

Skrajni čas je torej, da sedanja vlada, katera o vsakej priliki poudarja, da hoče biti pravična vsem pod žezlom Nj. Veličanstva živčim narodom, stori konec tem nenaravnim razmeram, da nas kot zakonita váruhinja obvaruje v lastnej hiši napadov in razžaljenj tujih pridošlic in naše mladine da za odgojevalce može, kateri bodo njo ljubili in katere bode ona ljubiti mogla, namestu sedanjih strastnih sovražnikov vsega, kar je slovenskega.

Onim štirim germanskim profesorjem, katere slovenska govorica v belej Ljubljani provocira, pa dajemo na razmišljanje, če nij mogoče, da pridejo časi, ko bomo mi mogli govoriti o provokacijah.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. junija.

„D. Ztg.“ od praznika po izreku: „Non flere, non indignari, sed cognoscere“ — ker je zdaj obena politična suša — kara svoje lastne poizvrženike, **nemško-liberalno** stranko ter z rova pogreva očitane, da jai nij mar za dobro ime stranke, ker je najprej 40 nje članov glasovalo za vojaško postavo. Tudi ustavoverne velikoposestnike češke in moravske obira, da so razdrli slog v ustavovernej stranki in nje moč vrgli nasprotnikom. Vsak da gleda le na svoje lastne interese, zato sta zemljiški in zakon o češkem vseučilišču tako razcepila ustavoverno stranko. — Da, tako je dandenes razcepljena ustavoverna stranka, da je niti ideja o nemškej narodnosti ne spravi več skupaj.

Na **Češkem** je volilno gibanje za voliteve v trgovinske zbornice vrlo živahno. Čehi imajo baje upanje, da gotovo zmagajo v obrtškem odseku a napenjajo se, da bi zamogli tudi v trgovinskem. Nemci so v velikih skrbeh, ker se tudi judje po Češkem nagibajo na češko stran.

Vnanje države.

V **Peterburgu** se je 14. t. m. zbralo zastopstvo, ki je v ta namen sklicano, da se posvetuje z ministerstvom o znižanju zemljiške odkupnine, katero ima še ruski kmet plačati.

Javlja se iz Sofije: Knez **bolgarski** je bil v Vraci navdušeno (?) sprejet od 20.000 prebivalcev. Knez je sprejemal razne deputacije, ki so odobravale kneževе pogoje. — Pravijo, da se za denar vse dobi in vse stori in „lojalne“ ovacije se kaj lahko prirede.

Porta priporoča mohamedanom v Bolgariji naj podpirajo kneza.

O **Italiji** se pravi, koliko svobodno in pravično je vladana. Ker je pa zdaj v italijanskej zbornici velika debata v volilскеj reformi ter se ministerstvo brani z levičarji

Listek.

V Postojno!

II.

Kolodvor zapustivši, stala sva pred železniško restavracijo. Tam se je za drag denar prodajalo nekaj, kar se binkoštni ponedeljek v Postojni „pivo“ imenuje. Jaz sem se bil spame-toval uže v Ljubljani, kjer sem bil običal v kolodvorske restavraciji. Moj prijatelj pa nij hotel poslušati pametne besede, in zliil je v sé posodo postojnskega piva. Še sedaj se nij ozdravil! Jaz sem obžaloval, da nij bilo blizu tistega ljubljanskega gospoda grofa, ki je ein bewährter Kenner der krainischen Gifte, da bi bil preiskal to tekočino!

Uže sva jo hotela pri restavraciji zaviti po znanih stopnicah navzdol, kar se je nama vsilil v oči patetični napis: Eingang in den Vergnügungsalon!

Pri vrodu je škripala godcev čudna tropa, ter napravljala „godbo“, ki je bila ravno nasprotje od Orfejeve. Če je ona mrtvim skalam življenje vdihovala, je pa ta provročevala, da je otrpnil človek, ki jo je moral poslušati.

Preplašena sva planila navzdol, ter tiščala ušesa, in odhitela po poljskeji stezi proti mestu. Blato se je prijemalo podplatov, ali duha je morila zavest, da se bode v Postojni prav teško dobilo dobro kosilo.

Dotekla sva častitljivega Laha, ter ga povprašala, kje bi se dobilo dobro kosilo. Odgovoril je, da nikjer. Lomil je čudno nemščino. Nekako tako, kakor jo je lomil profesor „Otto Clemens“, ko je v torsk s pomladansko-dobrovoljnim, smehljajočemu laškemu podnebjju podobnim obrazom pričeval pred ljubljansko sodnijo za gospoda viteza Vestenecka. (Gospod vitez Vesteneck pa tedaj še nij bil obsojen!) — Teško sva ga umela ali umela sva ga vendar!

Mesto Postojna ta dan nij kazalo posebno prazničnega obraza. Tu in tam ponižna zastavica, na zidovih velikanski plakati, da se je varovati tatov, ki radi iz žepov kaj izmikajo, in pa velikanska dragina po gostilnah! To je pa bilo tudi vse, kar je pričalo, da praznuje mesto največjavnejši svoj dan v celem letu!

Oblezla sva vse gostilnice, a brez vspeha. Končno prizdihovala sva tudi v gostilno „k levu“. Tudi tu je bilo natlačeno polno. V sobi je skakal čudno opravljen človek, ter tulil h groznemu brenkanju patetične laške romance. Takoj pri vrodu pa je naji prestrigel nekakov Furlan s zvitim a vendar imenitnim obrazom. V slabej nemščini (kakor jo je na primeru govoril gospod profesor „Otto Clemens“, ko je pričal v Ljubljani za viteza Vestenecka) povedal je nama, da prodaja rimske starine. Z važnim pogledom je vzel iz svoje torbice košček ubitega vrča, ter ga ponosno povzdignil s tolsto roko:

vred splošne volilne pravice, umestno je vprašanje, zakaj se je italijanski levičarji boje, ko jim je vendar preje, dokler niso bili na krmilu, služila v dobro agitacijo. Na Italijanskem je samo 670.000 volilcev, prebivalstva pa je okoli 30 milijonov. Volilski census je ondi tako visok, kakor nikjer drugod v Evropi. Zato so se levičarji preje dobrikali masi prebivalstva obetajoč jej občno volilno pravico. A zdaj pravijo, da zato ne smejo glasovati za splošno volilno pravico, ker bi potem klerikalstvo dobilo večino v zbornici. S tem se tedaj priznaje, da večina italijanskega prebivalstva nij liberalna in da je zbornica krivično sestavljena.

Francozom nastajajo sitnosti zdaj tudi v njihovej naselbini v **Algiru**. Vstaši domači ropajo in zažigajo, zato so Francozi poslali na jug zopet vojakov.

Grško-turška cesijska pogodba je ratificirana ter sta jo 14. t. m. grška in turška vladadobili v roke. Turčija ima zdaj v treh tednih najprej odstopiti Arto.

Dopisi.

Z Dunaja 17. junija. [Izv. dop.] (Novinarski manevri.) Skoro ne mine dan, da ne bi poročalo katero ustavovernih tukajšnjih glasil „iz zanesljivega vira“: ministerska kriza je! Ker bi pa kmalu uže ne mikala enolična taka poročila, zato hebrejska fantazija po malem varira svoj večni tema. Denes je kriza vesoljna, jutri gre samo za jednega ali drugega ministra, a pojutrnjem se stvar spet prekliče zmelanholičnim pristavkom, da je žalibog še vse pri sterem. Kdor pozna ptičke dunajskega novinarstva, pač ve, koliko je verjeti njihovim besedam. Kakor navadno, tudi o tem slučaji — lažejo „frischweg“! O vseh krizah v ministerstvu nij niti trohe resnice; vsa „zanesljiva“ ustavaška poročila o njih so gola izmišljotina, pia desiderija, in se pošiljajo mej radovedni svet le s tem namenom, da delajo senzacijo in obupne privržence „liberalcev“ tolažijo ter spodbadajo, boječe omahljivce pa motijo, češ, ministerstvo Taaffovo se vedno „maje!“ Nu, lieb' vaterland! magst ruhig sein: grof Taaffe bolj trdno stoji negoli kdaj prej!

Z Notranjskega 16. junija. [Izv. dop.] (Spet o narodnem prazniku notranjskem.) Dopolnjeva je svoj poslednji dopis, Vas uljudno prosim, da prijavite „okrožnico“, katera se je pošiljala rodoljubom, ki smo jih pozvali, da prevzemo poverjenišvo za to slavnost. Iz tega pisma se ob enem razvidijo glavne poteze vsega našega črteža. Glasi se tako-le:

Dopis „z Notranjskega“ v 116. številki „Slovenskega Naroda“ privabil je dne 26. maja

„Tu je kos vrča, katerega so ubili štirje rimski profesorji na rimske realki v Akvileji in jeden uradnik, pri rimske finančneje direkciji v ravno tistem mestu. Pozno v noči, ko se je uže napravljalo jutro, so se sprli in stepli v taverni! Pri tem so pokončali ta vrč; postavljeni pred pretorja, bili so ostro kaznovani!

V hipu sva sklenila pogodbo, vsled katere mi je za večno odstopil v lastninsko mojo pravico historični kos razbitega vrča, ki sedaj počiva na mojej mizi. Vselej, kadar se ozrem po njem, me prešine tolažilna misel, da rimska učeča se mladina nij imela boljšega položaja, kakor — sedanja naša mladina!

Ponižno je vprašal Janez Zima natakario: „Dva Slovenca iščeta ponižnega prostorčka!“

Na besedo „Slovenec“ pa se je iz gnječe izvila osoba dolge rasti. Bil je oštir „pri levu“, gospodar sam!

„Kaj, Slovenca!“ In mož se je obrisal s komolcem krog ust.

mного zavedenih in samostojnih rodoljubov v posvetovanje na Rakek; po drugej strani pritrdili so veljavni posamezni ter različna narodna društva s pismom eventualnim sklepom.

Zborovalci so se soglasno domenili: notranjska društva in pevci, na čelu jim ta pot Spodnje-logaško nar. društvo osnujejo naj na slavo prvega občnega praznika slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda v prid matici Jurčičevega spomenika velik naroden praznik se službo božjo dopoldne, in popoldne z javno tombolo ter ljudsko veselico.

O svetosti teh dveh namenov in prevelikej važnosti celega podjetja za narodno našo stvar sploh je gotovo vsak mej nami popolno prepričan! Izprožila se je tudi izvirna misel, da se, ako je naše notranjsko delo uspešno in dobi posnemovalcev po ljubej Sloveniji, naprosi sl. odbor za Jurčičev spomenik, naj doda nabranim novcem še četrti namen, da naloži primeren kapital za „Jurčičevo ustanovo“, iz katere obresti se vsako leto po razpisavanji honorira kakšno literarno delo

Dalje se je sklenilo, da se veselica izvrši v Dolenjem Logatci; tam se je te dni konstituiral izvrševalni odbor: gosp. Ignacij Gruntar, c. k. notar, vodja; Ivan Resman, tajnik; Adolf Mulley, župan, blagajnik, Fran Arko, dekorater in Adalbert Ribnikar, nadučitelj, ki ima v rokah pevske zadeve. Dan veselice še nij definitivno določen.

Program, ki se bode kmalu natančno razglasil in razposlal mej narod, obsegal bode, razen tombole ali loterije s pripravnimi dobitki — mej njimi kmetijski stroji — in pa godbe, mogočne jugoslovanske zборе, govor in splošno ljudsko radovanje, ples pa igre na trati.

Sl. društva in p. n. gospoda, mi se moramo v naših narodnih razmerah, da ne otrpemo, vedno čilo gibati!

Gorenji osnutek razvije se lahko vspešno in častno, v korist in slavo svete naše stvari, ako se složno organiziramo ne gledajoč na desno ali levo, ne ozirajoč se na kraj ali osebo, ako delamo nesebično in vestno, ako imamo pred očmi namen in stvar samo. — In to je vse nam narodnjakom dolžnost!

Koliko jih je mej nami, ki bi lahko in radi nekaj novčičev hvaležno položili blagemu večnemu spominu Jurčičevemu, pa nemamo prilike za to; in druge je treba buditi.

Nam je znano p. n. vaše živo domoljubje in vaša požrtvovalna delavnost, zatorej se obračamo do vas, da blagovolite v svojem obližji, ali kamor sploh zahajate, prevzeti poverjeni-

„Robec na obraz!“ sem zaklical. V istini sva si z robci zakrila obraze, potem pa jo ročno retirirala proti vežnemu izhodu. Mej potom pa sva kakor jastreba pazila na „rjovečega leva“, ter posebno strogo observirala mu usta, da bi se iz tega njegovega organa ne ulila na naju kaka neprijetna esenca! —

Končno sva se morala odločiti za hotel, katerega je pred malo leti sezidala tržaška družba. Krog poslopja se razprostira velik vrt, po katerem so se tedaj sprehajale laške gospe in dekleta. Napravljale so politično demonstracijo. Trgale so namreč marjetice po tratinah, ter jih nosile sabo, v čast Margeriti, krasnej laškej kraljici. Vse te politične dame imele so grde obraze, ali najgrše izmed njih demonstrirale so najbolj ter nosile soboj cele butare tistega laškej kraljici posvečenega cvetja.

Sredi vrta prišla je nama nasproti ponosna gospica ponosnega mladega, ljubljanskega plemstva. Nje stari oče hodil je morda

štvo, narodu pojasnovati in ga vnemati za naš namen, dalje, da se trudite kolikor le mogoče prodajati tablice za tombolo, ki se vam za časa izroče. Novce, neizpečane tablice in posebne darove, za katere se napravi posebe izkaz, treba bode vrniti o naznanjenem času blagajniku g. A. Mulleyu v Dolenji Logatec.

Razumeva se ob sebi, da bode prodaj tablic le nekakšna splošna nabira, da je izraz dejanjskega patriotizma, da je obširno sredstvo za preimenitni cilj, kajti občna udeležba posebno od daleč, je težavna in potrošljiva!

Ako bi p. n. na nikakršen način ne hoteli ali ne mogli sprejeti zgoraj navedenega poverjenišva, blagovolite to naznaniti v treh dneh tajniku g. I. Resmanu na Rakek, (njemu naj se tja adresirajo vse želje, nasveti in sploh pisma), ker po tem obroku stopimo v javnost, kaj, kje in kako nameravamo izpeljati osnovani načrt. Ako ne odgovorite, potem smatramo to, da hočete radovoljno služiti po vsej moči v dejanji naše reči in se vam za to uže naprej, v imenu našega zapuščenega a vrlega naroda zahvaljujemo!

Na delo, na vstrajno delo torej! Fortuna adjuvat fortes“. —

V Dolenjem Logatcu, dne 8. junija 1881.
Ivan Resman, Ignacij Gruntar
tajnik. vodja.

Iz logatskega okraja 14. junija. [Izv. dop.] (Okrajno učiteljsko zborovanje.) V sredo 8. t. m. so se zbrali učitelji in učiteljice našega okraja v prijaznej Planini k učiteljskem zborovanju, katero je okoli desete ure dopoldne otvoril g. okrajni nadzornik s primernim nagovorom, o napredku tukajšnjega šolstva pohvalno se izrazil ter mej drugim osobito priporočal napravo toliko koristnih šolskih vrtov, katerih nekatere šole do sedaj še nemajo. Namestnikom si je izbral g. Poženela ter potem prešel na dnevni red. O prvi točki: „Na kak način bi se uže v ljudske šoli zoper ubožanje ljudstva delati zamoglo?“, je poročala v gladkej slovenščini gospica Strlé iz Loža ter nam kazala v živih potezah, kako nam ravnati, da se mladina uže v ljudske šoli vadi delavnosti, varčnosti, umnega gospodarstva itd. Glasna pohvala je sledila izvrstnej razpravi. Drugo vprašanje: „Je li ponavljalna šola koristna naprava ali ne?“ sta reševala tudi jako temeljito gospoda Kermavnar in Repič. Osobito prvi govornik je v izbornem, prostem govoru opisal ta šolski surogat tako kakor zasluži. Ponavljalna šola je res prava „Thirquälerei“ za učitelje in učence, katera prizadeva obilo truda

še za plugom, ona pa nosi obraz, kakor da bi očitala gospodu Bogu, da jo je postavil v vsakdanje to življenje, in da je nij raje takoj pridržal mej nebeškim svojim plemstvom. Nekdaj je pretakala solzé celih 24 dnij, ker jej je bil nekov hudobnež povedal, da vendar nij tako gotovo, da po smrti v boljšem svetu obstaja tudi plemstvo. Misel, da v nebesih ne bode več plemenita, ampak samo prosta gospica, napolnila jej je dušo s silno togo, da je bitko jokala. Tedaj pa sva jo srečala v postojinskem vrtu, jaz in moj prijatelj, Janez Zima. Hipoma sva po ljubljanskej svoje navadi snela klubčke z glav. A plemenito to dekle tudi v Postojni nij bilo drugače! Kakor v Ljubljani nagnilo je tudi v Postojni milostno glavico — ali samo za dva grada!

I nu, naj pa bo, sva si mislila midva in šla svojo pot naprej — v hotel!

in sitnostij, ne koristi pa nič. Gospodje, kateri pri zeleni mizi postave kujejo, naj bi raje na to delali, da bi otroci vsakdanjo šolo v resnici šest let obiskovali a ponavljajno naj se popolnem odpravi, ker splošnemu šolskemu napredku več škoduje nego koristi. O tretjem vprašanji: „Kedaj in kje je takozvana koncentracija v ljudski šoli na svojem mestu?“ sta poročala nemški gospod Pleško in gospica M. Galle.

Po jako ukusnem obedu pri „Zamorci“, kjer so se vrstile razne napitnice z narodnim petjem, ogledali smo si razvaline starega gradu „Kleinhausel“ in Planinsko jamo, katero je priljudni g. Josip Žigon jako okusno razsvetil. Hvala mu! Prosto razveseljevanje v divno-romantičnej dolinici pod gradom nam je pa močnej Pluvius s svojim mokrim blagoslovom zaprečil ter nas zopet pogнал v varno zavetje h kozarcu rujnega vinca, kjer smo še nekatero rekli in se potem razšli zopet vsak v svoj zavičaj.

Domače stvari.

— (Presvitla cesarica Elizabeta) je za razširjenje otroške bolnice na Poljanah darovala 100 gld.

— (Odhod slovenskih romarjev.) Slovenci se odpravijo v Rim v dveh oddelkih. Prvi oddelek pojde s Hrvati skupaj po suhem s poštanim vlakom dne 22. t. m. ob 1/2 3 uri zjutraj iz Ljubljane; ti bodo kupili v Benetkah liste za okrožno vožnjo po Laškem, do Cormonsa je pa južna železnica za polovico znižala voznino tistim, ki se izkažejo s poverilnico od č. g. prošta dr. Jarca. Drugi oddelek se bo pridružil Čehom, ki dospejo v Ljubljano 25. t. m. zvečer in gredo naravnost preko Ankone v Rim. Vseh slovenskih romarjev bo nad 40.

— (Veteranskega društva) občni zbor je bil denes teden v mestnej dvorani v navzočnosti 80 udov. Načelnik g. Mihelič se je v svojem ogovoru spominjal veselega dogodka cesarjevičeve ženitve, katero je tudi veteransko društvo praznovalo, in končno društvenemu prokrovitelju Nj. Veličanstvu cesarju in kumi društvene zastave Nj. Velič. cesarici zaklical trikrat slava in živio, čemur so zbrani navdušeno pritrdili. Načelnik dalje poroča, da društvo prav lepo napreduje in posebno zadnjega pol leta da je pristopilo nad 50 novih udov, tako da jih društvo šteje sedaj 270. Dohodkov je imelo društvo l. 1880 1602 gl. 62 kr., stroškov pa 1563 gl. 44 kr. od teh se je potrošilo za podporo bolnih in za pogrebe 460 gl. Skupno premoženje znaša 3859 gld. 67 kr. gotovo lepa svota za kratki čas društvenega obstanka. Pravila se bodo preuredila tako, da kader društvo prestane denar ne bode razdeljen mej družabnike, ampak naložen kot ustanova za uboge doslužene vojake: s prva se bodo z obrestim podpirali ubožani družabniki in njih otroci, pozneje da v obče bivši vojaki domačega pešpolka baron Kuhnovega. Na čelo društvenega odbora so bili enoglasno izvoljeni: Jurij Mihalič, magistratne pisarne vodja, za načelnika, Kollaržih pl. Sternhof, upokojeni davkarski inspektor, za namestnika; Jarnej Lichtenegger, nadzornik pri Rudolfovej železnici za tajnika, I. Vokalič, c. kr. cestni ogleda, za namestnika in I. Golias, posestnik, za blagajnika. Končno je bil hišni posestnik Fran Zupančič zaradi svojih velikih zaslug za društvo imenovan društvenim častnim podpredsednikom.

— (Iz Zaloge) se nam piše, da je tista fabriška delavka, katero je tam povozil Dunajski naglič, stala na tiru in čakala, da bi odšel vlak od Zaloge proti Ljubljani, pa nij zapazila, da po tistem tiru, na katerem je ona stala, prihaja drug vlak od Ljubljane doli.

— (Konj splasil) se je te dni v kolodvorskih ulicah in dirjal naravnost proti g. Slivarjevi hiši. K sreči se je polomil voz, ko je se silo priletel ob zid in ljudje so ukrotili žival. To je spet dokaz, kako potrebna bi bila cesta od mesarskega mostu gori na kolodvor, ker so kolodvorske ulice preozke za vožnjo in zatorej zelo nevarne.

— (Polnoletna židinja) je bila na dan sv. trojice krščena pri sv. Ani v Slov. Goricah na Štajerskem. Pri sledečej maši je prešla v prvič tudi sv. rešnje telo.

— (Deputacija tržaških delavskih društev na Dunaji.) Te dni se je na Dunaj pripeljala deputacija iz Trsta, obstoječa iz g. Ivana Dolinarja, tajnika slovenskemu podpornemu društvu v Trstu, iz g. Sabaza, predsednika tržaškemu društvu „Società dei Facchini“, in g. Mandla, člana poslednjemu društvu. Imeli so avdijenco pri cesarji, pri ministrih Taaffeju, Dunajevskem in Pinotu. Gorečimi besedami slikal je g. Ivan Dolinar delavske razmere v Trstu, kako se podpira tuj, iz Laškega prišel delavski element, kako se prezirajo pri velicah podjetjih domači slovenski, da, celo italijanski in nemški delavci, ako so avstrijskega mišljenja. Imenoval je tudi osebe in urade, ki zaničujejo avstrijsko mislečega delavca ter javno in skrivno podpirajo Avstriji nasproten in nevaren živelj, ki prihaja iz Italije. Slovenski in avstrijsko misleči italijanski in nemški delavci morajo brez dela stradati ter obupni zreti v bodočnost, ako se razmere ne predrugačijo; irredentovski Italijani pa dobivajo povsod dela ter zaslužijo dovolj kruha. Presvitli cesar, ministri Taaffe, Dunajevski in Pino sprejeli so deputacijo zelo milostljivo ter obljubili, da se bodo nedostatki odpravili, kjer se jih bode pri preiskavi le količak našlo. Pstavila je tudi deputacija, da se bedno stanje domačih delavcev zato premalo pozna, ker ga dotični uradi in osebe navlašč napačno slikajo. Ako se bode na odločilnem mestu poslušalo na krive, popačene raporte, potem bi trajala krivica dalje, postala bi pa tudi nevarnost za Trst in Avstrijo, ako bi se za naprej ne podpirali pošteni domači delavci. Deputacija je bila tudi pri uredništvih „Vaterlanda“ in „Tribüne“ ter tam prosila, da se naj potezata lista za tržaške domače delavce ter naj svetu razkrijava v nebo vpijoče krivice, ki jih le-ti morajo prenašati.

Razne vesti.

* († Franjo Krežma.) Devetnajst let stari hrvatski umetnik na goslih Franjo Krežma, — znan tudi ljubljancem, — ko je pred dvema letoma dajal tukaj koncert — umrl je 16 t. m. v Frankfurtu. Tja je šel na gostovanje z glasovito berlinsko Billsejevo godbo kot nje koncertni mojster, potem ko je v Lipskej, v središču nemške glasbe slavil najtoplejšo zmago ter si pridobil občne simpatije tamošnjih umetniških krogov. V Billsejevo godbo je stopil pred dvema letoma in v malo mesecih si je s svojo redko sposobnostjo pridobil v Berlinu toliko priznanje, da je bil imenovan koncertnim mojstrom ter mu je ravnatelj Billse poveril, kadar njega nij bilo doma, ravnanje kapele, čast, katera je malokateriga v kapeli zadela. Bodi mu zemlja lahka! mlademu slovenskemu umetelniku, kateremu se je umetniško karjera še-le odpirala a ga je tako iznenada zadela nemila smrt.

* (Tisoč in deset milijonov goldinarjev.) Neki nesrečni človek iz Magjar Egyne je pismom prosil kralja, naj mu daruje samo tisoč in deset milijonov goldinarjev. Deset milijonov da treba za kanal v tvrdnjavo gyulaféhérvarko, a tisoč milijonov, da svoje rojstveno mesto Magjar Egyen povzdigne v svetovno mesto in prestolnico monarhije. Pismo je prišlo brez odgovora nazaj.

* (Strašna usoda.) Četrtek je došel v Liverpool bivši krmilar londonske ladje „Nautum“, George Kedger, iz Neufundlanda, jedini, ki je preživel vse drugo osobje te ladje. Novembra meseca 1880 razbila se je ladja ob robovih Sv. Jurjevega zaliva ob bregu Neufundlanda; pomorščaki so se hoteli rešiti a razbili so se jim tudi čolni ter je 7 mož utonilo. Drugi so se rešili na suho ter so se pogumno napolili iskat kake vasi, dasi je bil globok sneg in silno mraz. Brez živeži, brez obleke, nikjer se niso mogli pogreti, tako so nesrečniki tavalili po širnej ledenej puščavi. Jeden za drugim je onemogel in padel v sneg, naposled je ostal še nesrečni krmilar. Udal se je uže usodi in pripravil se na smrt, kar ga slučajno opazijo ribiči in ga soboj vzemo domov. Šli so po zdravnika, ki je krmilarju sicer rešil življenje a odrezati mu je moral obe nogi, ker sta bili popolnem zmznili.

* (Roparsk umor.) Iz Karlova se poroča: Dne 13. t. m. je šel 25 let stari sin neke tamošnje vdove v okolico dolgove izterjavat ter je dejal, da pride zvečer domov. A nij ga bilo, družega dne so ga šli iskati ter so ga ob cesti v grmu našli, mrtvega: zločinec mu je vrat prerezal, oči mu iztaknil ter vzel mu preko 600 gld.

Poslano.

VABILO

k

svečanosti blagoslovljenja zastave

društva za podporo rokodelcev

na dan 26. junija 1881 v Ajdovščini.

PROGRAM:

Predpoludnem:

1. Ob 8. uri sprejem došlih gostov v društveni dvorani in odhod z godbo k blagoslovljenju.
2. Ob 1/2 9. uri blagoslovljenje društvene zastave na občinskem trgu.
3. Ob 1/2 10. uri skupni shod k velikej sv. maši in cerkvenemu obhodu.

Popoludnem:

4. Ob 1/2 4. uri shod v društveni dvorani in skupni odhod v Šturije na vrt gostilne gospoda Janeza Premrege, kjer bode društvena zabava z govorom, godbo, petjem in plesom.

Svirala bode goriška mestna godba.

Vstopnina k zabavi: za ude 50 kr., za neude 1 gld. Ker je čisti dohodek te zabave namenjen deloma društvu za podporo rokodelcev v Ajdovščini, deloma za stroške društvene zastave, se radodarnosti ne stavijo meje.

K obilnej odeložbi uljudno vabi

društveni odbor.

Listnica uredništva: Gosp. R. v N. Poročil brez podpisa principijelno ne sprejemamo. To bodi povedano sploh vsem, ki nam hoté dopisovati.

Dunajska borza 18. junija.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	77 gld. 10	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	77	80
Zlata renta . . .	94	05
1860 drž. posojilo . . .	132	30
Akcije narodne banke . . .	825	—
Kreditne akcije . . .	354	75
London . . .	117	10
Srebro . . .	—	—
Napol. . .	9	30 1/2
C. kr. cekini . . .	5	50
Državne make . . .	57	10

Tržne cene

v Ljubljani 18. junija t. l.

Pšenica hektoliter 9 gld. 75 kr.; — reč 6 gld. 50 kr.; — ječmen 4 gld. 55 kr.; — oves 3 gld. 25 kr.; — ajda 5 gld. 53 kr.; — prosó 4 gld. 87 kr.; — koruza 5 gld. 50 kr.; — krompir 100 kilogramov 3 gld. 57 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. — kr.; masla kilogram — gld. 85 kr.; mast — gld. 78 kr.; — špeh frišen — gld. 66 kr.; špeh povojen — gld. 72 kr.; — jajce po 1 1/2 kr.; — mleka liter 8 kr.; — govedine kilogram 56 kr.; — teletnine 48 kr.; — svinjsko meso 58 kr.; — sena 100 kilogramov 2 gld. 50 kr.; — slame 1 gld. 78 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 5 gld. 50 kr.; — mehka 4 gld. 20 kr.

Učenec ali praktikant

se takoj sprejme v prodajalnici mešanega blaga
Josipa Erratha
(360-1) v Mokronogu na Dolenjskem.

Prodajalnica

jako prostorna in svitla (6 velicnih oken) za prodajo
raznega (mešanega) blaga
najbolje opravljena, blizu župnijske cerkve v velikej
vasi na Notranjskem

daje se v najem

s potrebnimi drugimi prostori vred.
Eventualno mogel bi najemnik prevzeti v oskrbovanje tudi 3 hiše z gostilno in nekoliko zemljiščem, obsežajočim njive, travnike in vinograd.
Izvestija daje iz prijaznosti opravištvu „Slovenskega Naroda.“ (341-2)

Kdor ima kegljišče,

kupi naj pri meni

kugle in keglje

od prave ligno santo, katere prav po ceni prodajem.
Popravljam tudi stare kugle.

Jos. Köhrer,

(353-2) strugar v židovskih ulicah.

A. Krejčič,

v Ljubljani.

kongresni trg, na voglu gledališčne ulice,
priporoča svojo veliko zalogo vseh vrst modernih

klobukov in kap;

prejema tudi

kožuhovino in zimsko obleko

čez poletje v shranjevanje. (133-16)

Bergmanovo

mijlo zoper pege,

s katerim se pege popolnem odpravijo; 1 kos
45 kr. Prodaja Jos. Svoboda, lekarnar v Ljubljani,
na Prešernovem trgu. (166-13)

Glavna

kupčija:

Poljane št. 12.

A. KORZIKA,

umeteljni in trgovski
vrtar.

Prodajalnica:

Šelenburgove

ulice št. 6.

Podpisani ponuja svojo veliko zalogo lepih in
dekoracijskih

zelišč za vrte

na drobno in debelo prav ceno, kakor tudi veliko
zalogo različnih finih rož. Tudi se priporoča za
okinčanje grobov s cvetlicami in za naročila
lepih vencev za mrljice. Vse se izvrši ceno, lepo
in hitro. Vnanja naročila proti poštenu povzetju.
Za mnoga naročila se priporoča

Alojzij Korzika,

(342-2)

vrtar.

Naj se čita!

Prvi in svetovno slavni ameriški tvorničarji strojev, to je,
The Howe, Singer, zatem Wheeler & Wilson
so mi že več let sem prepustili svoje zastopstvo za vso Kranjsko,
zato se ti stroji tukaj dobivajo samo pri meni pravi in nepokvarjeni
po izredno znižanih tvorničarskih cenah.

Kdor tedaj namerava kupiti soliden, trden in trajen šivalen
stroj, naj se obrne do moje firme, ki že več nego 10 let obstoji na
tem mestu, ter naj ne kupuje ponarejenih strojev, ki se morajo
zmirom samo popravljati ter niso za rabo.

Kakšen velikansk razloček je mej pravim strojem in ponarejen-
nim, ki je lep samo za oko, o tem denes skoraj ne treba več govoriti.

Ponarejene stroje,

ki se po drugod vsiljujejo in ponujajo po čuda visokih cenah, ker
nemajo pravih, oskrbljujem na zahtevanje tudi jaz in sicer:

1 HOWE A.	40 gld.	1 SINGER A.	40 gld.
1 HOWE C.	45 " "	1 SINGER Medium	45 " "
1 SINGER št. IV., takozvan Titania	55 gld. itd. itd.		

Sè spoštovanjem

(359)

FRANC DETTER,

v Ljubljani, na mestnem trgu št. 168.

V najem se dá

v malem mestu blizu Ljubljane

posestvo, gostilna in kavarna,

vse v dobrem stanu in mnogo obiskovano. Pri pose-
stvu so tudi veliki hlevi in nekaj zemljišč. V
najem se dá za nekaj let. — Natančneje zve se v
administraciji „Slovenskega Naroda“. (350-2)

Umetne

(640-49)

zobe in zobovja

postavlja po najnovejšem ameriškem
sistemu v zlatu, vulkanitu ali celuloidu
brez bolečin. Plombira z zlatom itd.

Zobne operacije izvršuje popolnem brez bolečin

s prijetnim mamilom

zobni zdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckega mostu, v I. nadstropji.

Pojasnila

v vseh mogočih

borznih zadevah

daje točno in strokovnjaško, brezplačno in franko

HOFFMEISTER & Co.

Wien, Ottakring, Hauptstrasse 3 (v svojej hiši).

Podružnica: (344-3)

I., Wipplingerstrasse 45 (nasproti borze).

Dr. Sprangerjeve

kapljice za želodec,

priporočane od zdravniških avtoritet,
pomagajo takoj, če ima človek krč v želodci, migreni,
feber, ščipanje po trebuhu, zaslinjenje, slabosti, če ga
glava boli, če ima krč v prsih, mastno zgago. Telo
se hitro očisti. V bramorjih razpusti bolezensko tvr-
rino, odvajajoč črve in kisline. Davci in tifus vza-
mejo vso zlobnost in vročino, če se zavživajo po 1/2
žličke vsako uro, ter varujejo nalezljivosti. Človeku
diši zopet jed, če je imel bel jezik. Naj se poskusi z
majhenim ter se prepriča, kako hitro pomaga to zdra-
vilo, katero prodaja lekarnar g. J. Svoboda v Lju-
bljani, a flacon 30 in 50 kr. av. velj. (247-11)

Cvet zoper trganje,

po dr. Maliču,

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin
ter revmatizem, trganje po udih, bole-
vine v križi ter živcih, otekline, otrpne-
ude in kite itd., malo časa če se rabi, pa
mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno
zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper
trganje po dr. Maliču“ z zraven stoji-
čim znamenjem; 1 steklenica 50 kr., pra-
vega prodaja samo (72-34)

lekarna „pri samorogu“ J. pl. Trnkoczyja
na mestnem trgu št. 4 v Ljubljani.

Veliki požar v Londonu,

ki je vse fabriške prostore, stroje itd. prve angleške
fabriške družbe za izdelovanje stvari od britanija-
srebra popolnem uničil, uzrok je, da se družba razide,
ker bi obnovljenje velikanske naprave preveč stalo.
Zarad hitrejše likvidacije se bode od denes naprej
blago iz jedine izvanjske zaloge na Dunaji za polo-
vico cene razpošiljalo.

Samo za 14 mark, to je komaj za polovico
vrednosti, dobi se naslednji izvrstni obedni service od
britanija-srebra, ki je preje veljal 30 mark, ter se
jamči, da ostane bel.

- 6 obednih nožev z izvrstnimi jeklenimi klinami,
- 6 vilic od pravega brit.-srebra,
- 6 mas. žlic od brit.-srebra,
- 12 finih žlic od brit.-srebra,
- 1 težak zajemalec za juho od brit.-srebra,
- 1 mas. zajemalec za mleko od brit.-srebra,
- 6 finih cizeliranih tabletov,
- 6 izvrstnih kristalnih podstavkov za nože,
- 6 lepih mas. kozarčkov za jajca,
- 1 izvrsten poprtnjak ali sladkornik,
- 1 fin precejevalnik za čaj,
- 2 krasna salonska namizna svečnika.

54 kom.

Vsi tu navedeni 54 kom. krasni predmetje stojé
samo

14 mark.

Naročbe po poštnih nakaznicah ali z vposlanjem
vsote izvršuje, dokler je kaj blaga

Britania-Silber-Depôt

C. Langer, Wien,

II., Obere Donaustrasse 77.

Da je blago izredno po ceni ter izvrstno, o tem
se vsakdo more prepričati brez stroškov, ker se brez
ovir v 10 dneh service nazaj vzame, če se ne dopade,
in povzeta svota se takoj nazaj pošlje.

!! Svarilo !!

Za to ceno se več kot 54 komadov reelnega
blaga ne more dati, zato svetujemo, naj še take
sleparске anonce prezirajo, ki se v novjšem času
prikazujejo. (334-2)

Ceno in lepo izdelane

ledenice (Eiskästen)

za pivo (za dva soda) ali z ali brez shrambe za jedila, po najnovejši
konstrukciji, elegantno iz izvrstnega materiala izdelane, s poroštvom za
dobro blago, ima na prodaj že izdelane podpisane.

Ledenice so naštrihane, kakor bi bile narejene iz hrastovega lesa
in lakirane, tako da se postavijo lahko v vsako najbolj elegantno restavracijo.
Tudi se napravljajo ledenice vsake velikosti, kakor se naroči, hitro
in dobro.

Vnanjim naročilom se hitro vstreže in se embalaža ceno računi.
Za mnoga naročila se priporoča

Ludvik Widmayer,

(329-3)

trgovec s hišno opravo in mizar, gospodske ulice št. 10.

Lekarna „pri samorogu“

Jul. pl. Trnkoczy-jeva

na mestnem trgu v Ljubljani.

priporoča p. n. občinstvu sledeče, zmirom sveže (frišne)
vsled dolgoletnega izkustva kot izvrstno uplivne
priznane specialitete, izkušena domača in homeopatiška
zdravila: (71-16)

Planinski želiščni sirop kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolečine;
1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch) jetrno olje,

najboljše vrste, izborna zoper
bramore, plućnico, kožne izpuške in bezgavne otekline. 1 skl. 60 kr.

Anaterinska ustna voda,

najboljše za črpanje zob
ter zobnega mesa in takoj od-
pravi smradljivo sapo iz ust. 1 steklenica 40 kr.

Kri čistilne kroglice, c. kr. priv.,

ne smeje bi
gospodinjstvu pogrešati in so se že tisočkrat sijajno osvedočile pri
zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skazenem
želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatljah à 21 kr.; jeden zavoj
s 6. škatljami 1 gld. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Naročila iz dežele izvrše se takoj.